

III

(Jiné akty)

ROZHODNUTÍ KONTROLNÍHO ÚŘADU ESVO

č. 34/10/KOL

ze dne 3. února 2010,

kterým se po sedmdesáté deváté mění procesní a hmotná pravidla v oblasti státní podpory vložením nové kapitoly o použití pravidel státní podpory ve vztahu k rychlému zavádění širokopásmových sítí

KONTROLNÍ ÚŘAD ESVO ⁽¹⁾,

s ohledem na Dohodu o Evropském hospodářském prostoru ⁽²⁾,
a zejména na články 61 až 63 a protokol 26 této dohody,

s ohledem na Dohodu mezi státy ESVO o zřízení Kontrolního úřadu a Soudního dvora ⁽³⁾, a zejména na článek 24 a čl. 5 odst. 2 písm. b) této dohody,

vzhledem k těmto důvodům:

podle článku 24 Dohody o Kontrolním úřadu a Soudním dvoru uplatňuje Kontrolní úřad ustanovení Dohody o EHP týkající se státní podpory,

podle čl. 5 odst. 2 písm. b) Dohody o Kontrolním úřadu a Soudním dvoru vydá Kontrolní úřad oznámení nebo pokyny k záležitostem, jimiž se zabývá Dohoda o EHP, pokud to tato dohoda nebo Dohoda o Kontrolním úřadu a Soudním dvoru výslovně stanoví nebo pokud to Kontrolní úřad považuje za nezbytné,

Kontrolní úřad přijal dne 19. ledna 1994 procesní a hmotná pravidla v oblasti státní podpory ⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ Dále jen „Kontrolní úřad“.

⁽²⁾ Dále jen „Dohoda o EHP“.

⁽³⁾ Dále jen „Dohoda o Kontrolním úřadu a Soudním dvoru“.

⁽⁴⁾ Pokyny pro uplatňování a výklad článků 61 a 62 Dohody o EHP a článku 1 protokolu 3 k Dohodě o Kontrolním úřadu a Soudním dvoru, které byly přijaty a vydány Kontrolním úřadem ESVO dne 19. ledna 1994, zveřejněné v *Úředním věstníku Evropské unie* (L 231, 3.9.1994, s. 1 a v dodatku EHP č. 32, 3.9.1994, s. 1, v platném znění. Dále jen „pokyny pro státní podporu“. Aktuální znění pokynů pro státní podporu je zveřejněno na internetových stránkách Kontrolního úřadu na adrese: <http://www.eftasurv.int/state-aid/legal-framework/state-aid-guidelines/>.

dne 30. září 2009 zveřejnila Evropská komise (dále jen „Komise“) sdělení Komise – Pokyny Společenství k použití pravidel státní podpory ve vztahu k rychlému zavádění širokopásmových sítí ⁽⁵⁾,

sdělení Komise se týká i Evropského hospodářského prostoru,

v celém Evropském hospodářském prostoru je třeba zajistit jednotné uplatňování pravidel EHP pro státní podporu,

podle bodu II v položce „VŠEOBECNÉ“ na konci přílohy XV Dohody o EHP má Kontrolní úřad po konzultaci s Komisí přijmout akty odpovídající aktům přijatým Komisí,

Kontrolní úřad konzultoval Komisi a státy ESVO dopisy k dané záležitosti ze dne 22. ledna 2010 (dokumenty č. 543740, 543741 a 543742),

PŘIJAL TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Pokyny pro státní podporu jsou pozměněny vložením nové kapitoly o použití pravidel státní podpory ve vztahu k rychlému zavádění širokopásmových sítí. Nová kapitola je uvedena v příloze tohoto rozhodnutí.

⁽⁵⁾ Úř. věst. C 235, 30.9.2009, s. 7.

Článek 2

Pouze anglické znění je závazné.

V Bruselu dne 3. února 2010.

Za Kontrolní úřad ESVO

Per SANDERUD
předseda

Kurt JÄGER
člen kolegia

_____

PŘÍLOHA

POUŽITÍ PRAVIDEL STÁTNÍ PODPORY VE VZTAHU K RYCHLÉMU ZAVÁDĚNÍ ŠIROKOPÁSMOVÝCH SÍTÍ⁽¹⁾

1 ÚVOD

- (1) Dostupnost širokopásmového připojení je klíčovým předpokladem pro rozvoj, zavádění a používání informačních a komunikačních technologií (IKT) v hospodářství a společnosti. Širokopásmové připojení má strategický význam díky své schopnosti urychlit realizaci příspěvku těchto technologií k růstu a inovaci ve všech hospodářských odvětvích a k sociální a územní soudržnosti. V souladu s Lisabonskou strategií a následnými sděleními⁽²⁾ Evropské komise (dále jen „Komise“) Kontrolní úřad rovněž podporuje plošnou dostupnost širokopásmových služeb všem evropským občanům.
- (2) Je třeba připomenout, že v dokumentu *Akční plán pro státní podpory – Cílejší státní podpory a jejich nižší počet: plán pro reformu státní podpory v letech 2005–2009*⁽³⁾ Komise konstatovala, že opatření státní podpory mohou být za určitých podmínek účinným nástrojem pro dosažení cílů společného zájmu. Státní podpora zejména může napravit selhání trhu, a tím zlepšit efektivní fungování trhů a zvýšit konkurenceschopnost. Dále může být státní podpora použita k dosažení více žádoucích, spravedlivých výsledků fungování trhů v případech, že trhy sice mají efektivní výsledky, ale ty se považují za neuspokojivé z hlediska politiky soudržnosti. Konkrétně může správně zacílený státní zásah v oblasti širokopásmového připojení přispět ke zmenšení „digitální propasti“⁽⁴⁾, která rozděluje oblasti či regiony určité země, kde se nabízejí cenově dostupné a konkurenční širokopásmové služby, a oblasti, kde tyto služby nabízeny nejsou.
- (3) Současně však musí být zajištěno, aby státní podpora nevedla k vytěsnění iniciativy trhu v odvětví širokopásmového připojení. Pokud by se státní podpora pro širokopásmové připojení uplatňovala v oblastech, kde by se tržní subjekty obvykle rozhodly investovat nebo kde již investovaly, mohlo by to ovlivnit investice, které již provozovatelé širokopásmových sítí provedli za tržních podmínek, a významně oslabit motivaci tržních subjektů v první řadě investovat do širokopásmového připojení. V takovýchto případech by státní podpora pro širokopásmové připojení mohla být kontraproduktivní vzhledem k cíli, který sleduje. Hlavním cílem kontroly státní podpory v oblasti širokopásmového připojení je zajistit, aby opatření státní podpory přinesla větší širokopásmové pokrytí a rozšíření širokopásmového připojení nebo je přinesla rychleji, než jak by bylo dosaženo bez této podpory, a aby kladné účinky podpory převážily nad jejími zápornými účinky v podobě narušení hospodářské soutěže.
- (4) Je třeba připomenout, že předpisový rámec pro elektronické komunikace se zabývá rovněž otázkami souvisejícími s širokopásmovým přístupem⁽⁵⁾. Velkoobchodní trhy s širokopásmovým přístupem podléhají tudíž doposud regulaci *ex ante* ve všech státech ESVO⁽⁶⁾. V této souvislosti již byla podniknuta řada iniciativ, jejichž cílem je reagovat na nové výzvy, které z hlediska regulace přinášejí přístupové sítě nové generace (dále jen „sítě NGA“)⁽⁷⁾, zejména pokud jde o otázky přístupu⁽⁸⁾.

⁽¹⁾ Tato kapitola odpovídá sdělení Komise – Pokyny Společenství k použití pravidel státní podpory ve vztahu k rychlému zavádění širokopásmových sítí (Úř. věst. C 235, 30.9.2009, s. 7).

⁽²⁾ Viz například *i2010 – evropská informační společnost pro růst a zaměstnanost* (KOM(2005) 229 v konečném znění) ze dne 1. června 2005; *eEurope 2005: informační společnost pro všechny* (KOM(2002) 263 v konečném znění); *Překlenutí propasti v širokopásmovém připojení* (KOM(2006) 129 v konečném znění).

⁽³⁾ KOM(2005) 107 v konečném znění.

⁽⁴⁾ V posledním desetiletí získala široká veřejnost přístup k cenově dostupným informačním a komunikačním technologiím (IKT). Výrazem „digitální propast“ se nejčastěji označuje dělicí čára mezi lidmi a komunitami, kteří mají přístup k informačním technologiím, a těmi, kteří k nim přístup nemají. Tato „digitální propast“ má několik příčin, ale nejdůležitější z nich je neexistence dostatečné širokopásmové infrastruktury. Z regionálního pohledu je důležitým činitelem ovlivňujícím přístup k IKT a jejich využívání stupeň urbanizace. V celém Evropském hospodářském prostoru tak rozšíření internetu zůstává mnohem nižší v řídké osídlených oblastech.

⁽⁵⁾ Viz akt uvedený v bodě 5cl přílohy XI Dohody o EHP (směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/21/ES ze dne 7. března 2002 o společném předpisovém rámci pro sítě a služby elektronických komunikací (rámcová směrnice)) (Úř. věst. L 108, 24.4.2002, s. 33), akt uvedený v bodě 5ck přílohy XI Dohody o EHP (směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/20/ES ze dne 7. března 2002 o oprávnění pro sítě a služby elektronických komunikací (autorizační směrnice)) (Úř. věst. L 108, 24.4.2002, s. 21) a akt uvedený v bodě 5cj přílohy XI Dohody o EHP (směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/19/ES ze dne 7. března 2002 o přístupu k sítím elektronických komunikací a přiřazeným zařízením a o jejich vzájemném propojení (přístupová směrnice)) (Úř. věst. L 108, 24.4.2002, s. 7), přírůbkové Dohodě EHP protokolem 1 této dohody.

⁽⁶⁾ Viz rozhodnutí norského Poštovního a telekomunikačního úřadu ze dne 3. dubna 2009 o určení podniků s významnou tržní silou a uložení zvláštních povinností na trhu pro velkoobchodní širokopásmový přístup (trh 5); rozhodnutí Správy pošt a telekomunikací č. 8/2008 ze dne 18. dubna 2008 o určení podniků s významnou tržní silou a uložení povinností na trhu pro velkoobchodní širokopásmový přístup na Islandu a rozhodnutí Úřadu pro komunikace ze dne 16. prosince 2009 o odvětvové regulaci na velkoobchodním trhu pro širokopásmový přístup v Lichtenštejnsku.

⁽⁷⁾ Pro účely tohoto dokumentu odkazují sítě NGA na kabelové přístupové sítě sestávající zcela nebo zčásti z optických prvků, které dokážou poskytovat služby širokopásmového přístupu s vylepšenými vlastnostmi (jako je vyšší propustnost) ve srovnání se službami poskytovanými prostřednictvím stávajících sítí z měděných vodičů (viz rovněž poznámka pod čarou č. 58).

⁽⁸⁾ Viz předloha doporučení Komise o regulovaném přístupu k přístupovým sítím nové generace (NGA) na adrese http://ec.europa.eu/information_society/policy/ecomms/doc/library/public_consult/nga/dr_recomm_nga.pdf. a Prohlášení skupiny evropských regulačních orgánů o rozvoji přístupu k sítím NGA, ERG (08) 68, na adrese http://www.erg.eu.int/doc/publications/erg_08_68_statement_on_nga_development_081211.pdf.

- (5) Tato kapitola objasňuje politiku Kontrolního úřadu, pokud jde o používání pravidel státní podpory podle Dohody o EHP u státních opatření na podporu zavádění tradičních širokopásmových sítí na základě stávající rozhodovací praxe Komise (oddíl 2), a zabývá se rovněž řadou otázek týkajících se posuzování opatření zaměřených na podporu rychlého budování sítí NGA (oddíl 3).
- (6) Pokyny uvedené v této kapitole použije Kontrolní úřad při posuzování státní podpory pro širokopásmové připojení, čímž zvýší právní jistotu a transparentnost svých rozhodovacích postupů.

2 POLITIKA KONTROLNÍHO ÚŘADU V OBLASTI STÁTNÍ PODPORY PRO PROJEKTY ŠIROKOPÁSMOVÉHO PŘIPOJENÍ

2.1 Použití pravidel státní podpory

- (7) Ve své rozhodovací praxi se Komise v naprosté většině případů staví příznivě ke státním opatřením na podporu zavádění širokopásmového připojení ve venkovských oblastech a oblastech s nedostatečnou dostupností těchto služeb, avšak kritičtěji posuzuje opatření státní podpory v oblastech, kde již širokopásmová infrastruktura existuje a kde probíhá související hospodářská soutěž. Slučitelnost státních zásahů na podporu zavedení širokopásmového připojení, které splňovaly podmínky státní podpory ve smyslu čl. 107 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie, který odpovídá čl. 61 odst. 1 Dohody o EHP, Komise dosud posuzovala především podle čl. 107 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie který odpovídá čl. 61 odst. 3 Dohody o EHP. V oddílech 2.2 a 2.3 je shrnuta politika Komise v oblasti státní podpory, která se týká státních opatření na podporu zavádění širokopásmových sítí.

2.2 Čl. 61 odst. 1 Dohody o EHP: existence podpory

- (8) Podle čl. 61 odst. 1 Dohody o EHP „podpory poskytované v jakékoli formě členskými státy ES, státy ESVO nebo ze státních prostředků, které naruší nebo mohou narušit hospodářskou soutěž tím, že zvýhodňují určité podniky nebo určitá odvětví výroby, jsou, pokud ovlivňují obchod mezi smluvními stranami, neslučitelné s fungováním této dohody“. Z toho vyplývá, že opatření se považuje za státní podporu, jsou-li splněny všechny tyto podmínky:
- a) opatření musí být financováno ze státních prostředků;
  - b) musí poskytovat hospodářskou výhodu podnikům;
  - c) tato výhoda musí být selektivní a musí narušovat hospodářskou soutěž nebo hrozit jejím narušením;
  - d) opatření musí ovlivňovat obchod uvnitř EHP.
- (9) Veřejná podpora pro projekty širokopásmového připojení je často spojena s existencí státní podpory ve smyslu čl. 61 odst. 1 Dohody o EHP⁽⁹⁾.
- (10) Za prvé, tato opatření obvykle zahrnují vynaložení státních prostředků (např. pokud stát projekty širokopásmového připojení podporuje prostřednictvím subvencí, slev na daních či jiných podmínek preferenčního financování)⁽¹⁰⁾.
- (11) Za druhé, pokud jde o podporu poskytnutou pro výkon hospodářské činnosti, státní opatření podporující projekty zavádění širokopásmového připojení se obvykle týkají výkonu hospodářské činnosti (jako je budování, provozování či zpřístupňování širokopásmové infrastruktury, včetně páteřního zařízení pro přenos signálu a pozemního zařízení, tj. např. pevného, pozemního bezdrátového nebo satelitního přenosu případně jejich kombinací). Nicméně ve výjimečných případech, kdy takto financovaná síť neslouží k obchodním účelům (např. když síť umožňuje širokopásmový přístup pouze k nekomerčním internetovým stránkám, službám a informacím)⁽¹¹⁾, by takový státní zásah nezahrnoval poskytnutí hospodářské výhody podnikům, a tudíž by nepředstavoval státní pomoc ve smyslu čl. 61 odst. 1 Dohody o EHP.

⁽⁹⁾ Seznam všech rozhodnutí Komise přijatých podle pravidel státní podpory v oblasti širokopásmového připojení je k dispozici na http://ec.europa.eu/competition/sectors/telecommunications/broadband_decisions.pdf.

⁽¹⁰⁾ Viz též oddíl 2.2.2 o použití zásady investora v tržním hospodářství.

⁽¹¹⁾ Viz rozhodnutí Komise ze dne 30. května 2007 ve věci NN 24/07 – Česká republika, Pražská městská bezdrátová síť.

- (12) Za třetí, pokud jde o poskytnutí výhody, podpora je obvykle poskytována přímo investorům⁽¹²⁾ dané sítě, kteří jsou ve většině případů vybíráni formou otevřeného zadávacího řízení⁽¹³⁾. Použití zadávacího řízení sice zajišťuje, aby byla každá podpora omezena na minimální výši nezbytnou pro konkrétní projekt, ale finanční podpora by vítěznému účastníkovi mohla umožnit provádět obchodní činnost za podmínek, které by jinak na trhu nebyly k dispozici. K nepřímým příjemcům podpory mohou patřit další provozovatelé, kteří získají velkoobchodní přístup k takto vybudované infrastruktuře, a také uživatelé z řad podniků, kteří získají širokopásmové připojení za podmínek příznivějších, než jaké by platily bez státního zásahu⁽¹⁴⁾.
- (13) Za čtvrté, pokud jde o podmínku selektivity, státní opatření na podporu zavádění širokopásmových sítí jsou svou povahou selektivní, protože jsou zaměřena na podniky působící pouze v některých regionech nebo v některých segmentech celého trhu se službami elektronických komunikací. Zásah státu navíc, pokud jde o narušení hospodářské soutěže, obvykle mění stávající podmínky na trhu v tom smyslu, že si řada podniků po jeho provedení vybere služby poskytované vybranými dodavateli místo stávajících alternativních tržních řešení, která mohou být dražší⁽¹⁵⁾. Skutečnost, že širokopásmové služby začnou být k dispozici nebo začnou být nabízeny za cenu nižší, než jaká by existovala bez zásahu, tudíž svým účinkem narušuje hospodářskou soutěž. Kromě toho může státní podpora pro širokopásmové připojení snížit výnosnost a vytěsnit investice účastníků trhu, kteří by jinak byli připraveni investovat v cílové oblasti nebo jejích částech.
- (14) Konečně v míře, v jaké má státní zásah potenciál ovlivnit poskytovatele služeb z jiných států ESVO, má také účinek na obchod, protože trhy s elektronickými komunikačními službami (včetně velkoobchodních a maloobchodních trhů se širokopásmovým připojením) jsou otevřené hospodářské soutěži mezi provozovateli a poskytovateli služeb⁽¹⁶⁾.

2.2.1 Neexistence podpory: použití zásady investora v tržním hospodářství

- (15) Pokud stát zavádění širokopásmového připojení podporuje formou majetkové účasti na společnosti, která má daný projekt realizovat, nebo kapitálové injekce do této společnosti, je nutné posoudit, zda takováto investice nepředstavuje státní podporu. Ze zásady rovného zacházení vyplývá, že kapitál poskytnutý podniku, ať přímo či nepřímo, státem za podmínek odpovídajících obvyklým tržním podmínkám nelze považovat za státní podporu.
- (16) Pokud majetková účast nebo kapitálové vklady veřejného investora nejsou spojeny s dostatečnými vyhlídkami na výnosnost, a to ani v dlouhodobém horizontu, je daný zásah nutné pokládat za podporu ve čl. 61 odst. 1 Dohody o EHP a jeho slučitelnost se společným trhem musí být posouzena pouze na základě kritérií stanovených v uvedeném článku⁽¹⁷⁾.
- (17) Použití zásady soukromého investora v tržním hospodářství v oblasti širokopásmového připojení Komise zkoumala ve svém rozhodnutí ve věci města Amsterdamu⁽¹⁸⁾. V tomto rozhodnutí se zdůrazňuje, že soulad veřejné investice s tržními podmínkami musí být doložen důkladně a komplexně, a to buď prostřednictvím významné účasti soukromých investorů, nebo prostřednictvím řádného obchodního plánu, z něhož vyplývá přiměřená návratnost investic. Pokud se projektu účastní soukromí investoři, je nutnou podmínkou, že budou muset převzít obchodní riziko spojené s danou investicí za stejných podmínek jako veřejný investor.

⁽¹²⁾ Výrazem „investoři“ se rozumějí podniky či provozovatelé sítí elektronických komunikací, kteří investují do vybudování a zavedení širokopásmové infrastruktury.

⁽¹³⁾ Pouze v jednom případě Komise schválila opatření, které nezahrnovalo otevřené zadávací řízení, ale režim daňových kreditů na podporu zavádění širokopásmového připojení v oblastech Maďarska s jeho nedostatečnou dostupností, viz rozhodnutí N 398/05 – Maďarsko, Daňové výhody pro rozvoj širokopásmových služeb.

⁽¹⁴⁾ Viz rozhodnutí Komise N 570/07 – Německo, Širokopásmové připojení ve venkovských oblastech Bádenska-Würtemberska; rozhodnutí N 157/06 – Spojené království, Širokopásmový projekt Digitální region jižní Yorkshire; rozhodnutí N 262/06 – Itálie, Širokopásmové služby ve venkovských oblastech v Toskánsku; rozhodnutí N 201/06 – Řecko, Rozvoj širokopásmového přístupu v oblastech s jeho nedostatečnou dostupností; a rozhodnutí N 131/05 – Spojené království, Projekt širokopásmového připojení FibreSpeed ve Walesu. Uživatelé z řad domácností mají sice z takových opatření také prospěch, ale pravidla státní podpory se na ně nevztahují, protože nejsou ani podniky, ani hospodářskými subjekty ve smyslu čl. 61 odst. 1 Dohody o EHP.

⁽¹⁵⁾ Viz rozhodnutí Komise N 266/08 – Německo, Širokopásmové připojení ve venkovských oblastech Bavorska.

⁽¹⁶⁾ Viz rozhodnutí Komise N 237/08 – Německo, Podpora širokopásmového připojení v Dolním Sasku.

⁽¹⁷⁾ Věc C-303/88, Itálie v. Komise, Sb. rozh. 1991, s. I-433, body 20–22.

⁽¹⁸⁾ Rozhodnutí Komise ze dne 11. prosince 2007 ve věci C 53/2006, Citynet Amsterdam – investice města Amsterdamu do přístupové sítě z optických kabelů (Úř. věst. L 247, 16.9.2008, s. 27). Tento případ se týkal vybudování širokopásmové přístupové sítě FTTH („Fibre-to-the-Home“), jež měla v Amsterdamu zajistit připojení 37 000 domácností, které již měly k dispozici několik konkurenčních širokopásmových sítí. Město Amsterdam se rozhodlo do pasivní vrstvy této sítě investovat společně se dvěma soukromými investory a pěti společnostmi působícími v oblasti sociálního bydlení. Pasivní infrastrukturu vlastnil a řídil samostatný subjekt, v němž třetinu akcií vlastnilo město Amsterdam, třetinu dva další, soukromí investoři (ING Real Estate a Reggefiber) a zbývající třetinu vlastnily společnosti působící v oblasti sociálního bydlení.

2.2.2 Neexistence podpory: vyrovnávací platba za závazek veřejné služby a kritéria podle rozsudku ve věci Altmark

- (18) V některých případech mohou mít státy ESVO za to, že by poskytování širokopásmové sítě mělo být považováno za veřejnou službu nebo službu obecného hospodářského zájmu (dále jen „SOHZ“) ve smyslu čl. 59 odst. 2 Dohody o EHP⁽¹⁹⁾.
- (19) Podle judikatury Soudního dvora nemusí státní financování poskytování SOHZ spadat do působnosti čl. 61 odst. 1 Dohody o EHP, jestliže jsou splněny čtyři hlavní podmínky (obvykle označované jako kritéria podle rozsudku ve věci Altmark)⁽²⁰⁾. Jde o tato čtyři kritéria: a) příjemce podpory z mechanismu státního financování SOHZ musí být formálně pověřen poskytováním a plněním takové služby a povinnosti, které služba zahrnuje, musí být jasně vymezeny; b) ukazatele, na základě kterých je vypočítána vyrovnávací platba, musí být stanoveny předem objektivním a transparentním způsobem, aby nemohlo dojít k udělení hospodářské výhody, která by mohla přijímající podnik zvýhodnit oproti konkurenčním podnikům; c) vyrovnávací platba nemůže překročit výši nezbytnou k pokrytí všech nebo části nákladů vzniklých v souvislosti s plněním povinností SOHZ, přičemž se zohlední příslušné příjmy, jakož i přiměřený zisk z jejich plnění, a d) pokud výběr příjemce podpory není proveden postupem zadávání veřejných zakázek, výše přiznané vyrovnávací platby musí být stanovena na základě analýzy nákladů, které by běžný, řádně řízený podnik vynaložil na plnění těchto povinností, přičemž se zohlední příslušné příjmy a přiměřený zisk.
- (20) Ve dvou rozhodnutích⁽²¹⁾, která se týkala opatření přijatých regionálními orgány spočívajících v udělení koncese k poskytování (subvencovaných) veřejných služeb⁽²²⁾ soukromým subjektům pro zavedení základních širokopásmových sítí v regionech s jejich nedostatečnou dostupností, dospěla Komise k závěru, že oznámené režimy podpory jsou v souladu se čtyřmi kritérii stanovenými v rozsudku ve věci Altmark, a tudíž nespádají do působnosti čl. 107 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie⁽²³⁾. Zejména byl v obou těchto případech vítězný účastník zadávacího řízení vybrán na základě nejnižší požadované částky podpory a výše přiznané vyrovnávací platby byla stanovena na základě předem určených a transparentních kritérií. Kromě toho Komise nezjistila žádné důkazy o existenci ani riziku nadměrných náhrad.
- (21) Naproti tomu Komise rozhodla, že pojem SOHZ a následné použití judikatury ve věci Altmark nelze přijmout v případech, kdy poskytovatel nemá jasné pověření ani povinnost poskytovat širokopásmový přístup všem občanům a podnikům v oblastech s jeho nedostatečnou dostupností a připojit je, nýbrž je orientován spíše na připojení podniků⁽²⁴⁾.
- (22) Navíc z judikatury vyplývá, že ačkoli mají státy ESVO široký prostor pro uvážení při vymezení toho, co považují za služby obecného hospodářského zájmu, v případě zjevné chyby může Kontrolní úřad vymezení takovýchto služeb nebo úkolů státem ESVO zpochybnit⁽²⁵⁾. Jinými slovy, ačkoliv vymezení povahy a rozsahu úkolů SOHZ spadá do pravomoci a uvážení států ESVO, tato pravomoc není ani neomezená ani ji nelze vykonávat svobodně⁽²⁶⁾. Konkrétně, aby bylo možné považovat činnost za SOHZ, měla by vykazovat zvláštní charakteristiky ve srovnání

⁽¹⁹⁾ Podle judikatury musí být podniky pověřené provozováním služeb obecného hospodářského zájmu tímto úkolem pověřeny aktem veřejné moci. V této souvislosti může být úkolem poskytováním služby obecného hospodářského zájmu subjekt pověřen na základě koncese k poskytování veřejných služeb; viz spojené věci T-204/97 a T-270/97, EPAC v. Komise, Sb. rozh. 2000, s. II-2267, bod 126 a věc T-17/02 Fred Olsen v. Komise, Sb. rozh. 2005, s. II-2031, body 186 a 188–189.

⁽²⁰⁾ Viz věc C-280/00, Altmark Trans GmbH and Regierungspräsidium Magdeburg v. Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH, Sb. rozh. 2003, s. I-7747. Dále jen „rozsudek ve věci Altmark“.

⁽²¹⁾ Viz rozhodnutí Komise N 381/04 – Francie, *Projet de réseau de télécommunications haut débit des Pyrénées-Atlantiques*, a rozhodnutí Komise N 382/04 – Francie, *Mise en place d'une infrastructure haut débit sur le territoire de la région Limousin (DORSAL)*.

⁽²²⁾ Ačkoliv tato kapitola odkazuje na „koncesi“ k poskytování veřejných služeb, forma smluvního instrumentu zvoleného pro přidělení úkolů veřejné služby nebo SOHZ se může mezi jednotlivými státy ESVO lišit. Tento instrument by měl však přinejmenším vymežovat přesný charakter, rozsah a dobu trvání uložených povinností veřejné služby a označovat dotčený podnik a náklady, které tento podnik má nést.

⁽²³⁾ Konkrétně Komise, vzhledem k tomu, že členské státy mají široký prostor pro volné uvážení při stanovení rozsahu SOHZ, ve dvou výše uvedených rozhodnutích uznala, že pokud bude poskytování všeobecně dostupné širokopásmové infrastruktury otevřené pro všechny ostatní poskytovatele sítí, napraví selhání trhu a bude jím zajištěna možnost připojení pro všechny uživatele v dotčených regionech, dotčené členské státy se nedopustily zjevné chyby tím, že se domnívaly, že poskytování takovéto služby lze zahrnout pod pojem SOHZ.

⁽²⁴⁾ Viz rozhodnutí Komise N 284/05 – Irsko, *Regionální širokopásmový program: fáze II a fáze III programu Metropolitan Area Networks (MAN)*, body 23 a 37–40. V tomto případě měla Komise za to, že podpora poskytnutá pro zavedení a provoz metropolitních sítí (MAN) v řadě irských měst nepředstavuje vyrovnávací platbu za SOHZ z toho důvodu, že se oznámené opatření podobá partnerství soukromého a veřejného sektoru spíše než pověření poskytovat SOHZ a zavedení takové služby. Viz též rozhodnutí N 890/06 – Francie, *Aide du Sicoval pour un réseau de très haut débit*. V tomto případě Komise upozornila na skutečnost, že se oznámené opatření týká podpory pro zajištění širokopásmového připojení pouze pro obchodní parky a organizace veřejného sektoru v části Toulouse, a nikoli pro domácnosti. Kromě toho se projekt vztahoval pouze na část daného regionu. V souladu s tím Komise shledala, že se nejedná o SOHZ, a to z důvodu, že cílem oznámeného opatření není sloužit zájmům občanů, nýbrž zájmům podniků.

⁽²⁵⁾ Viz věc T-289/03, *BUPA a další v. Komise*, Sb. rozh. 2008, s. II-741, bod 165 a věc T-106/95, *FFSA a další v. Komise*, Sb. rozh. 1997, s. II-229, bod 99. Viz též bod 14 sdělení Komise Služby obecného zájmu v Evropě (Úř. věst. C 17, 19.1.2001, s. 4).

⁽²⁶⁾ Viz věc T-442/03 *SIC v. Komise*, Sb. rozh. 2008, s. II-1161, bod 195; věc T-289/03 *BUPA a další v. Komise*, op.cit., bod 166, a věc T-17/02 *Fred Olsen v. Komise*, op.cit., bod 216. Podle bodu 22 sdělení Komise Služby obecného zájmu v Evropě: „Svoboda členských států definovat [služby obecného hospodářského zájmu] znamená, že členské státy odpovídají v prvé řadě za vymezení toho, co považují za [takové] služby ... na základě konkrétních rysů daných činností. U takovéto definice může být kontrolováno pouze to, zda obsahuje zjevné chyby.“

s běžnými hospodářskými činnostmi⁽²⁷⁾. V této souvislosti bude mít Kontrolní úřad za to, že v oblastech, kde soukromí investoři již investovali do infrastruktury širokopásmové sítě (nebo kde dále rozšiřují svou síťovou infrastrukturu) a kde již poskytují konkurenční širokopásmové služby s dostatečným pokrytím, nemělo by být zřízení souběžné konkurenční a veřejně financované širokopásmové infrastruktury považováno za SOHZ ve smyslu čl. 59 odst. 2 Dohody o EHP⁽²⁸⁾. Kde lze však prokázat, že soukromí investoři nemusí být v situaci, aby v blízké budoucnosti⁽²⁹⁾ poskytli přiměřené širokopásmové pokrytí všem občanům nebo uživatelům, a ponechají tudíž značnou část populace bez připojení, je možné poskytnout vyrovnávací platbu za závazek veřejné služby podniku pověřenému provozem SOHZ, jestliže jsou splněny podmínky uvedené v bodech 23 až 27. V úvodu je třeba zdůraznit, že úvahy uvedené v těchto bodech jsou založeny na zvláštích odvětví širokopásmového připojení a odrážejí zkušenosti, které Komise dosud získala v této oblasti. Podmínky stanovené v těchto bodech tudíž nejsou vyčerpávající, jsou však indikativní, pokud jde o přístup Kontrolního úřadu k posuzování v jednotlivých případech, zda předmětné činnosti lze vymezit jako SOHZ a zda je veřejné financování přiznané v tomto ohledu v souladu s pravidly pro státní podpory v Dohodě o EHP.

- (23) Pokud jde o vymezení rozsahu úkolů SOHZ pro účely zajištění plošného zavedení širokopásmové infrastruktury, státy ESVO musí popsat důvody, proč si předmětná služba vzhledem ke svému zvláštnímu charakteru zaslouží, aby byla považována jako SOHZ a aby byla odlišena od jiných hospodářských činností⁽³⁰⁾. Měly by dále zajistit, že úkoly SOHZ naplňují určité minimální požadavky, které jsou společné každému úkolu SOHZ a prokázat, že jsou tyto požadavky opravdu v předmětné věci splněny.
- (24) Mezi tyto požadavky patří přinejmenším a) akt, kterým orgán veřejné moci pověřuje dotčeného provozovatele úkoly SOHZ a b) univerzální a závazná povaha těchto úkolů. Tudíž při hodnocení, zda definice SOHZ pro zavedení širokopásmového připojení nezakládá zjevně nesprávné posouzení, by státy ESVO měly zajistit, aby infrastruktura pro širokopásmové připojení, jež má být zavedena, poskytovala univerzální přístup pro všechny uživatele v dané oblasti, ať již z řad domácností nebo podniků. Závazná povaha úkolů SOHZ navíc znamená, že poskytovatel sítě, jež má být zavedena, nebude moci odmítnout přístup k infrastruktuře v rámci svého uvážení nebo na diskriminačním základě (např. z důvodu, že nemusí být komerčně výhodné poskytovat přístupové služby v dané oblasti).
- (25) Vzhledem ke stavu hospodářské soutěže, jenž byl dosažen od liberalizace odvětví elektronických služeb v EHP, a zvláště pak hospodářské soutěže, která dnes existuje na maloobchodním trhu s širokopásmovým připojením, síť financovaná z veřejných zdrojů v kontextu SOHZ by měla být přístupná všem zúčastněným provozovatelům. Uznání úkolů SOHZ pro zavedení širokopásmového připojení by proto mělo být založeno na poskytnutí pasivní a nezávislé⁽³¹⁾ infrastruktury s otevřeným přístupem. Takováto síť by měla poskytovat žadatelům o přístup všechny možné formy přístupu k síti a umožňovat hospodářskou soutěž na maloobchodní úrovni a zajišťovat tak poskytnutí konkurenční a dostupné služby koncovým uživatelům⁽³²⁾. Úkoly SOHZ by se proto měly vztahovat nejen zavedení širokopásmové sítě poskytující univerzální připojení a poskytování souvisejících služeb v oblasti velkoobchodního přístupu, aniž by však zahrnovaly maloobchodní komunikační služby⁽³³⁾. Kde je poskytovatel úkolů SOHZ rovněž vertikálně integrovaným provozovatelem širokopásmového připojení, měly by být zavedeny dostatečné pojistky, aby došlo k vyloučení střetu zájmů, nepřipustné diskriminace a jakýchkoliv dalších skrytých nepřímých výhod⁽³⁴⁾.

⁽²⁷⁾ To znamená, že obecným veřejným zájmem sledovaným veřejnými orgány nemůže jednoduše být rozvoj některých hospodářských činností nebo hospodářských oblastí zmiňovaný v čl. 61 odst. 3 písm. c). Viz rozhodnutí Komise N 381/04 – Francie, *Projet de réseau de télécommunications haut débit des Pyrénées-Atlantiques*, bod 53, a rozhodnutí Komise N 382/04 – Francie, *Mise en place d'une infrastructure haut débit sur le territoire de la région Limousin (DORSAL)*.

⁽²⁸⁾ V tomto ohledu by měly být sítě, jež se mají vzít v úvahu pro posouzení potřeby SOHZ, vždy srovnatelné architektury, tj. základní širokopásmové sítě nebo sítě NGA.

⁽²⁹⁾ Termín „blízká budoucnost“ je třeba chápat jako období tří let. V tomto ohledu investiční úsilí plánované soukromými investory by mělo být takové, aby zaručovalo, že bude učiněn v období tří let přinejmenším značný pokrok v oblasti pokrytí s tím, že k dokončení plánované investice dojde v přiměřeném časovém rámci poté (v závislosti na zvláštích každé oblasti a projektu).

⁽³⁰⁾ Pokud takové důvody nejsou, není možné provést ani marginální kontrolu Kontrolního úřadu založenou jak na prvním kritériu podle rozsudku ve věci *Altmark*, tak na čl. 59 odst. 2 Dohody EHP, jež se týká zjevného omylu, kterého se dopustil stát ESVO v rámci své posuzovací pravomoci, věc T-289/03 *BUPA a další v. Komise*, op.cit., bod 172.

⁽³¹⁾ Síť by měla být z technologického hlediska nezávislá a tudíž umožňovat přístup všem žadatelům o využití s jakoukoliv dostupnou technologií, aby poskytovali služby koncovým uživatelům. Ačkoliv takový požadavek může mít omezené využití v případě zavádění infrastruktury sítě ADSL, nemusí tomu být tak u optických sítí NGA, kde provozovatelé mohou užívat různé optické technologie k poskytování služeb koncovým zákazníkům (např. přímé spojení mezi dvěma body nebo GPON).

⁽³²⁾ Například síť ADSL by měla poskytovat bitový tok a úplné zpřístupnění účastnického vedení, zatímco NGA z optických vláken by měla přinejmenším poskytovat přístup k nenavíceným vláknům, bitovému toku, a je-li zaváděna síť FTTH (fibre-to-the home), tak přístup k účastnickému vedení tzv. sub loop.

⁽³³⁾ Toto omezení ospravedlňuje skutečnost, že jakmile je zavedena širokopásmová síť poskytující univerzální přístup, jsou tržní síly obvykle dostatečné k tomu, aby byly komunikační služby poskytovány všem uživatelům za konkurenční ceny.

⁽³⁴⁾ Mezi tyto pojistky může patřit zejména povinnost odděleného účetnictví a případně rovněž založení strukturálně a právně odděleného subjektu od vertikálně integrovaného provozovatele. Takovýto subjekt by měl vylučnou zodpovědnost za dodržení souladu s pravidly přidělených úkolů SOHZ a za jejich splnění.

- (26) Jelikož je trh s elektronickou komunikací plně liberalizován, SOHZ pro zavedení širokopásmového připojení nelze založit na přiznání zvláštního nebo výlučného práva poskytovateli SOHZ ve smyslu čl. 59 odst. 1 Dohody o EHP.
- (27) Aby vyhověl úkolu univerzálního pokrytí, bude možná muset poskytovatel SOHZ zavést síťovou infrastrukturu nejen do oblastí, které nejsou rentabilní, ale rovněž do oblastí rentabilních, tzn. do oblastí, do kterých již jiní provozovatelé možná zavedli svou vlastní síťovou infrastrukturu nebo to plánují v blízké budoucnosti. Vzhledem ke zvláštnostem odvětví širokopásmového připojení by v tomto případě však jakákoliv přiznaná vyrovnávací platba měla pokrývat pouze náklady na vybudování infrastruktury v oblastech, které nejsou rentabilní⁽³⁵⁾. Tam, kde SOHZ pro zavedení širokopásmové sítě není založeno na zavedení veřejně vlastněné infrastruktury, je třeba zavést odpovídající kontrolu a mechanismy zpětného získání (tzv. „claw-back mechanism“), aby se vyloučily jakékoliv neoprávněné výhody pro poskytovatele SOHZ získané tím, že si ponechá vlastnictví sítě financované z veřejných prostředků poté, co skončí koncese SOHZ. Konečně vyrovnávací platby za SOHZ by zásadně měly být přiznávány v otevřeném, transparentním, nediskriminačním zadávacím řízení, které vyžaduje po všech uchazečích vymezit transparentním způsobem rentabilní oblasti a oblasti, které nejsou rentabilní, odhadované očekávané příjmy a vyžádanou odpovídající částku vyrovnávací platby, jež požadují za zcela nezbytnou, aby se vyloučilo riziko nadměrných náhrad. Zadávací řízení organizované za těchto podmínek by mělo zaručit, že čtvrté kritérium stanovené podle rozsudku věci Altmark je naplněno (viz 19. bod odůvodnění).
- (28) V případě, že čtyři kritéria stanovená v rozsudku ve věci Altmark nejsou splněna, a pokud jsou splněny obecné podmínky pro použití čl. 61 odst. 1 Dohody o EHP, vyrovnávací platba za závazek veřejné služby za zavedení širokopásmové infrastruktury bude představovat státní podporu a bude podléhat článkům 49, 59, 61 Dohody o EHP a článku 1 části I protokolu 3 k Dohodě mezi státy ESVO o zřízení Kontrolního úřadu a Soudního dvora (dále jen „protokol 3 k Dohodě o Kontrolním úřadu a Soudním dvorem“). V tomto případě státní podporu v podobě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby poskytnutou určitým podnikům pověřeným provozem služeb obecného hospodářského zájmu (viz body 23–27 výše) lze považovat za slučitelnou s fungováním Dohody o EHP a vyjmout z oznamovací povinnosti stanovené v čl. 1 odst. 3 části I protokolu 3 k Dohodě o Kontrolním úřadu a soudním dvorem, pokud jsou splněny požadavky stanovené v aktu uvedeném v bodě 1h přílohy XV Dohody o EHP (rozhodnutí Komise 2005/842/ES ze dne 28. listopadu 2005 o použití čl. 86 odst. 2 Smlouvy o ES na státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby poskytované určitým podnikům pověřeným poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu)⁽³⁶⁾, přizpůsobeném Dohodě o EHP protokolem 1 této dohody⁽³⁷⁾.

2.3 Posouzení slučitelnosti podle čl. 61 odst. 3 Dohody o EHP

- (29) V případech, kdy Komise shledala, že oznámené opatření představuje podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie, bylo posouzení slučitelnosti dosud založeno přímo na čl. 107 odst. 3 písm. c) Smlouvy o fungování Evropské unie⁽³⁸⁾.
- (30) Oblasti, kterých se týká projekt státní podpory pro širokopásmové připojení, mohou být současně podporovanými oblastmi ve smyslu čl. 61 odst. 3 písm. a) a c) a kapitoly o regionální podpoře na období 2007–2013 v pokynech Kontrolního úřadu pro státní podporu (dále jen „kapitola o regionální podpoře“)⁽³⁹⁾. V takovém případě může být podpora pro širokopásmové připojení rovněž považována za podporu na počáteční investice ve smyslu kapitoly o regionální podpoře. Nicméně v mnoha případech, které Komise dosud zkoumala, byla oznámená opatření zaměřena i na jiné než „podporované“ oblasti, a Komise v důsledku toho nemohla provést posouzení podle pokynů k regionální podpoře⁽⁴⁰⁾.
- (31) Jestliže opatření spadá do působnosti kapitoly o regionální podpoře a plánuje se udělení individuální *ad hoc* podpory jedinému podniku nebo podpory omezené na jednu oblast činnosti, je odpovědností státu ESVO doložit, že jsou

⁽³⁵⁾ Vzhledem ke zvláštnostem každého případu je na státech ESVO, aby sestavily nejlépe vyhovující metodiku pro zajištění, aby vyrovnávací platby pokrývaly pouze náklady plnění úkolů SOHZ v oblastech, které nejsou rentabilní. Například přiznaná vyrovnávací platba by mohla vycházet z porovnání příjmů generovaných z komerčního využívání infrastruktury v rentabilních oblastech a příjmů generovaných z komerčního využívání v oblastech, které nejsou rentabilní. Nadměrné zisky, tzn. zisky nad rámec průměrné návratnosti kapitálu na zavedení dané širokopásmové infrastruktury v odvětví, by bylo možné přidělit na financování SOHZ v oblastech, které nejsou rentabilní s tím, že zbytek bude předmětem přiznaných finančních vyrovnávacích plateb.

⁽³⁶⁾ Úř. věst. L 312, 29.11.2005, s. 67.

⁽³⁷⁾ Viz rovněž kapitola o státní podpoře ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby v pokynech Kontrolního úřadu pro státní podporu (Úř. věst. L 109, 26.4.2007, s. 44 a dodatek EHP č. 20, 26.4.2007, s. 1), k dispozici rovněž na internetových stránkách Kontrolního úřadu na adrese http://www.eftasurv.int/fieldsOfWork/fieldStateAid/state_aid_guidelines/partvi-stateaidintheformofpublicservicecompensation.pdf.

⁽³⁸⁾ Je třeba připomenout, že podle čl. 107 odst. 3 písm. a) Smlouvy o fungování Evropské unie, který odpovídá čl. 61 odst. 3 písm. a) Dohody o EHP, je za slučitelné s fungováním Dohody o EHP možné považovat také „podpory, které mají napomáhat hospodářskému rozvoji oblastí s mimořádně nízkou životní úrovní nebo s vysokou nezaměstnaností“.

⁽³⁹⁾ Úř. věst. L 54, 28.2.2008, s. 1 a dodatek EHP č. 11, 28.2.2008, s. 1.

⁽⁴⁰⁾ Pokyny k regionální podpoře na období 2007–2013 (Úř. věst. C 54, 4.3.2006, s. 13). Navíc i když v některých případech byla udělena podpora zaměřena výlučně na „podporované oblasti“ a bylo by ji možné považovat také za podporu na počáteční investice ve smyslu výše uvedených pokynů, intenzita podpory mohla často přesahovat limit regionální podpory přípustný pro takové oblasti.

splněny podmínky kapitoly o regionální podpoře. To znamená především, že dotyčný projekt přispívá k jednotné strategii regionálního rozvoje a že vzhledem ke svému charakteru a rozsahu nepovede k nepřijatelnému narušení hospodářské soutěže.

2.3.1 Ověření vyváženosti a jeho použití u podpory pro zavádění širokopásmových sítí

- (32) Při posuzování, zda lze opatření podpory považovat za slučitelné s fungováním Dohody o EHP, Kontrolní úřad porovná pozitivní dopad tohoto opatření spočívající v dosažení cíle společného zájmu s jeho možnými negativními vedlejšími účinky, jako je narušení obchodu a hospodářské soutěže.
- (33) Při ověřování vyváženosti Kontrolní úřad posoudí tyto otázky:
- a) Je opatření podpory zaměřeno na dobře vymezený cíl společného zájmu, tj. řeší navržená podpora selhání trhu nebo sleduje jiný cíl? ⁽⁴¹⁾
- b) Je podpora dobře navržena tak, aby zajistila dosažení cíle společného zájmu? Zejména:
- i) je státní podpora vhodným nástrojem politiky, tj. neexistují jiné, vhodnější nástroje?
- ii) existuje motivační účinek, tj. mění podpora chování podniků?
- iii) je opatření podpory přiměřené, tj. nebylo by stejné změny chování možné dosáhnout pomocí menší podpory?
- c) Jsou narušení hospodářské soutěže a účinek na obchod omezené, takže celkově převažují příznivé účinky?
- (34) Jednotlivé kroky ověření vyváženosti v oblasti širokopásmového připojení jsou podrobněji popsány v oddílech 2.3.2 a 2.3.3.

2.3.2 Cíl opatření

- (35) Jak je uvedeno v úvodu, plošná dostupnost širokopásmového připojení za přiměřenou cenu má velký význam díky své schopnosti urychlit realizaci příspěvku informačních a komunikačních technologií k růstu a inovaci ve všech hospodářských odvětvích a k sociální a územní soudržnosti.
- (36) Ekonomická stránka poskytování širokopásmového připojení je taková, že investice do něj nebudou účastníci trhu ve všech případech považovat za rentabilní. Úspory z hustoty sítí vedou k tomu, že zavádění širokopásmových sítí je obecně rentabilnější na místech s vyšší a koncentrovanější potenciální poptávkou, tj. v hustě obydlených oblastech. Vzhledem k vysokým fixním nákladům investice se s poklesem hustoty obyvatelstva výrazně zvyšují jednotkové náklady. V důsledku toho lze obvykle širokopásmovými sítěmi se ziskem pokrýt pouze část obyvatelstva. Obdobně může být v některých oblastech vybudování sítí rentabilní pouze pro jednoho poskytovatele, a nikoli pro dva či více.
- (37) Tam, kde trh nezajišťuje dostatečné pokrytí širokopásmovým připojením nebo kde podmínky přístupu nejsou přiměřené, může být státní podpora užitečná. Konkrétně může státní podpora v odvětví širokopásmového připojení napravit selhání trhu, tj. situace, kdy jednotliví tržní investoři neinvestují, i když by to z širšího hospodářského pohledu bylo účelné, např. kvůli kladným vedlejším účinkům. Jinak je na státní podporu pro širokopásmové připojení možné pohlížet také jako na nástroj k dosažení cílů v oblasti spravedlnosti, tj. jako na způsob, jak zlepšit přístup všech členů společnosti k základním komunikačním prostředkům a jejich účast ve společnosti, jakož i svobodu projevu pro všechny členy společnosti, a tudíž zlepšit sociální a územní soudržnost.
- (38) Hned na začátku je užitečné zavést základní rozlišení mezi typy oblastí, které mohou být cílem podpory, podle toho, nakolik je v nich širokopásmové připojení již dostupné. Komise důsledně rozlišuje mezi oblastmi, kde neexistuje žádná širokopásmová infrastruktura ani není pravděpodobné, že by tam v blízké budoucnosti vznikla (bílá místa), oblastmi, kde působí pouze jeden provozovatel širokopásmové sítě (šedá místa), a oblastmi, kde působí dva či více poskytovatelů širokopásmových sítí (černá místa) ⁽⁴²⁾.

⁽⁴¹⁾ Viz například rozhodnutí Komise N 508/08 – Spojené království, Poskytování širokopásmových služeb v odlehlých oblastech Severního Irsku, rozhodnutí Komise N 201/06 – Řecko, Rozvoj širokopásmového přístupu v oblastech s jeho nedostatečnou dostupností a rozhodnutí Komise N 118/06 – Lotyšsko, Rozvoj širokopásmových komunikačních sítí ve venkovských oblastech.

⁽⁴²⁾ Viz například rozhodnutí Komise N 201/06 – Řecko, Rozvoj širokopásmového přístupu v oblastech s jeho nedostatečnou dostupností.

2.3.2.1 Bílá místa: podpora cílů územní soudržnosti a hospodářského rozvoje

- (39) Kontrolní úřad se řídí zásadou, podle níž podpora zavádění širokopásmových sítí ve venkovských oblastech a oblastech s nedostatečnou obsluhovaností, tedy na tzv. bílých místech, podporuje územní sociální a hospodářskou soudržnost a řeší selhání trhu. Se ziskem lze širokopásmovými sítěmi pokrýt obvykle jen část obyvatelstva, a pro dosažení úplného pokrytí je tudíž státní podpora nutná.
- (40) Kontrolní úřad souhlasí s tím, že prostřednictvím finanční podpory pro poskytování širokopásmových služeb v oblastech, kde nyní nejsou k dispozici a kde neexistují ani plány soukromých investorů zavést tuto infrastrukturu v blízké budoucnosti, státy ESVO sledují čistě cíle soudržnosti a hospodářského rozvoje, a jejich zásahy proto budou pravděpodobně v souladu se společným zájmem⁽⁴³⁾. Termín „blízká budoucnost“ je třeba chápat jako období tří let. V tomto ohledu by mělo být investiční úsilí plánované soukromými investory takové, aby zaručovalo, že bude učiněn v období tří let přinejmenším značný pokrok v oblasti pokrytí s tím, že k dokončení plánované investice dojde v přiměřeném časovém rámci poté (v závislosti na zvláštích každé oblasti a projektu). Veřejné orgány mohou požadovat předložení obchodního plánu spolu s podrobným kalendářem zavádění a rovněž důkaz o odpovídajícím financování nebo jiný druh potvrzení, které by mohl doložit hodnověrný a reálný charakter plánované investice provozovatele soukromých sítí.

2.3.2.2 Černá místa: státní zásah není zapotřebí

- (41) Jestliže v dané zeměpisné oblasti působí alespoň dva poskytovatelé širokopásmových sítí a širokopásmové služby se zde poskytují za konkurenčních podmínek (hospodářská soutěž založená na vlastních zařízeních), nedochází k selhání trhu nedochází. V souladu s tím existuje velmi malý prostor pro dosažení dalších přínosů státním zásahem. Státní podpora financování výstavby další širokopásmové sítě naopak v zásadě povede k nepřijatelnému narušení hospodářské soutěže a k vytěsnění soukromých investorů. Neexistuje-li tedy jasně prokázané selhání trhu, bude Kontrolní úřad opatření financující zavedení další širokopásmové infrastruktury v černé zóně posuzovat negativně⁽⁴⁴⁾.

2.3.2.3 Šedá místa: potřeba podrobnějšího posouzení

- (42) Z toho, že v dané oblasti působí provozovatel sítě, nutně nevyplývá, že zde neexistuje selhání trhu ani problém se soudržností. Monopolní poskytování může mít vliv na kvalitu služby anebo na cenu, za kterou jsou služby nabízeny občanům. Na druhé straně v oblastech, kde působí jen jeden provozovatel širokopásmové sítě, mohou subvence na vybudování alternativní sítě z podstaty věci narušit tržní dynamiku. Státní podpora pro zavádění širokopásmových sítí na šedých místech proto vyžaduje podrobnější analýzu a pečlivé posouzení slučitelnosti.
- (43) I když v cílové oblasti státního zásahu může působit provozovatel sítě, některé kategorie uživatelů přesto nemusí mít k dispozici dostatečné služby v tom smyslu, že buď uživatelé nemají přístup k některým širokopásmovým službám, které požadují, nebo při neexistenci regulovaných tarifů pro velkoobchodní přístup, byly maloobchodní ceny za tyto služby nedostupné ve srovnání se stejnými službami, které jsou nabízeny v jiných oblastech či regionech dané země, v nichž probíhá intenzivnější hospodářská soutěž⁽⁴⁵⁾. Pokud navíc existují jenom omezené vyhlídky na to, že třetí strany vybudují alternativní infrastrukturu, může být financování takové alternativní infrastruktury vhodným opatřením. Tím by došlo k nápravě situace chybějící hospodářské soutěže v oblasti infrastruktury, a v důsledku toho k omezení problémů vyplývajících z faktického monopolního postavení stávajícího provozovatele⁽⁴⁶⁾. Na poskytnutí podpory za takovýchto okolností se ovšem vztahuje řada podmínek, které musí dotčený stát ESVO splnit.

⁽⁴³⁾ Viz například rozhodnutí Komise N 118/06 – Lotyšsko, Rozvoj širokopásmových komunikačních sítí ve venkovských oblastech.

⁽⁴⁴⁾ Viz rozhodnutí Komise ze dne 19. července 2006 o podpoře C 35/05 (ex N 59/05), kterou chce Nizozemsko poskytnout v souvislosti se zbudováním širokopásmové sítě v Appingedamu (Úř. věst. L 86, 27.3.2007, s. 1). Tento případ se týkal vybudování pasivní sítě (tj. vedení a optické kabely), kterou by vlastnilo město, přičemž pro aktivní vrstvu (tj. řízení a provoz sítě) by byl prostřednictvím zadávacího řízení vybrán soukromý velkoobchodní provozovatel, který by byl povinen nabízet velkoobchodní přístupové služby ostatním poskytovatelům služeb. Komise ve svém rozhodnutí uvedla, že se nizozemský trh se širokopásmovým připojením vyznačuje rychlým vývojem a poskytovatelé elektronických komunikačních služeb, včetně provozovatelů kabelových služeb a poskytovatelů internetových služeb, na něm zavádějí širokopásmové služby s velmi vysokou kapacitou bez jakékoli státní podpory. Situace v Appingedamu se přitom nijak nelišila od zbytku nizozemského trhu s širokopásmovým připojením. V Appingedamu již jak stávající provozovatel pevných linek, tak jeden kabelový operátor nabízeli služby „triple play“ (telefonie, širokopásmové připojení a digitální/analogová televize) a oba tyto provozovatelé měli technické schopnosti pro další zvyšování kapacity pásma ve svých sítích.

⁽⁴⁵⁾ Jak je uvedeno v bodu 4, je třeba připomenout, že širokopásmový přístup podléhá regulaci *ex ante* ve všech státech ESVO.

⁽⁴⁶⁾ Ve svém rozhodnutí N 131/05 – Spojené království, Projekt širokopásmového připojení FibreSpeed ve Walesu, musela Komise posoudit, zda lze finanční podporu poskytnutou velšskými orgány na výstavbu otevřené optické sítě nezávislé na poskytovateli, která propojuje 14 obchodních parků, prohlásit za slučitelnou přesto, že v cílových místech již poskytoval služby stávající provozovatel sítě, který nabízel pronajaté okruhy za regulované ceny. Komise zjistila, že pronajaté okruhy nabízené stávajícím provozovatelem byly velice drahé, takže malé a střední podniky si je prakticky nemohly dovolit. V cílových obchodních parcích nebylo možné zavést ani symetrické služby ADSL o rychlosti vyšší než 2 Mb/s kvůli vzdálenosti od telefonních ústředí stávajícího provozovatele. Tento provozovatel navíc neumožňoval třetím stranám přístup ke svému vedení a nenavíceným optickým vlákny. Působení stávajícího provozovatele v cílových oblastech tudíž nemohlo zaručit cenově dostupné vysokorychlostní internetové služby pro malé a střední podniky. Neexistovaly žádné vyhlídky na to, že alternativní infrastrukturu pro poskytování vysokorychlostních služeb v dotčených obchodních parcích vybudují třetí strany. Viz též rozhodnutí Komise N 890/06 – Francie, Aide du Sicoval pour un réseau de très haut débit a rozhodnutí Komise N 284/05 – Irsko, Regionální širokopásmový program: fáze II a fáze III programu Metropolitan Area Networks (MAN).

- (44) V souladu s tím může Kontrolní úřad za určitých podmínek prohlásit za slučitelná opatření státní podpory zaměřená na oblasti, kde stále existuje faktický monopol na poskytování širokopásmové infrastruktury, za předpokladu, že i) nejsou nabízeny cenově dostupné nebo dostatečné služby odpovídající potřebám občanů či podniků a ii) k dosažení stejných cílů nejsou k dispozici opatření méně narušující hospodářskou soutěž (včetně regulace *ex ante*). Za účelem rozhodnutí, zda jsou uvedené předpoklady splněny, Kontrolní úřad zejména posoudí, zda:
- a) na trhu existují celkově nepřiměřené podmínky, a to mimo jiné posouzením úrovně aktuálních cen širokopásmového připojení, druhu služeb nabízených konečným uživatelům (domácnostem a podnikům) a podmínek, které jsou s nimi spojovány;
  - b) při neexistenci *ex ante* regulace vynucované vnitrostátním regulačním orgánem (dále jen „VRO“) není třetím stranám nabízen účinný přístup k síti nebo zda jsou podmínky přístupu nepřiznivě pro účinnou hospodářskou soutěž;
  - c) celkové překážky vstupu brání možnému vstupu na trh operátorů elektronické komunikace a
  - d) uvedené problémy nebylo možné vyřešit přijetím opatření ani uložením nápravných opatření vůči stávajícímu poskytovateli sítě ze strany příslušného VRO nebo orgánu pro hospodářskou soutěž.

2.3.3 Forma opatření a nutnost omezit narušení hospodářské soutěže

- (45) Je-li pokrytí širokopásmovým připojením považováno za nedostatečné, může být státní zásah nutný. V takovém případě je nejprve třeba položit otázku, zda je státní podpora vhodným nástrojem politiky pro řešení daného problému, nebo zda existují jiné, vhodnější nástroje.
- (46) V této souvislosti Kontrolní úřad konstatoval, že regulace *ex ante* sice v mnoha případech usnadnila zavádění širokopásmového připojení v městských a hustěji obydlených oblastech, ale vždy nemusí být dostatečným nástrojem k zajištění nabídky širokopásmových služeb, zejména v oblastech s jejich nedostatečnou dostupností, kde je základní výnosnost takových investic nízká⁽⁴⁷⁾.
- (47) Obdobně ani opatření na podporu širokopásmového připojení na straně poptávky (například poukázky pro konečné uživatele), ačkoliv mohou pozitivně přispět k rozšíření širokopásmového připojení a je třeba je podporovat coby alternativu nebo doplněk k jiným veřejným opatřením, nemohou nedostatečnou dostupnost širokopásmového připojení vždy vyřešit⁽⁴⁸⁾. V takových situacích tedy může být veřejné financování jedinou možností, jak problém nedostatečné dostupnosti širokopásmového připojení překonat.
- (48) Pokud jde o motivační účinek podpory, je třeba přezkoumat, zda by dotčená investice do širokopásmové sítě nebyla provedena ve stejném časovém rámci i bez státní podpory.
- (49) Při posuzování přiměřené povahy oznámených opatření na bílých či šedých místech nesplnění kterékoli z níže uvedených podmínek v písm. a) až h) by znamenalo nutnost důkladného posouzení⁽⁴⁹⁾ a nejspíše by vedlo k negativnímu závěru ohledně slučitelnosti podpory s fungováním Dohody o EHP:
- a) *Podrobné zmapování a analýza pokrytí*: Státy ESVO by měly jasně stanovit, kterých zeměpisných oblastí se bude dotýkat podpůrné opatření týkat. Tím, že souběžně provedou analýzu podmínek a struktury hospodářské soutěže převládající v dané oblasti a provedou konzultace se všemi zúčastněnými stranami dotčenými příslušným opatřením, státy ESVO minimalizují narušení hospodářské soutěže se stávajícími poskytovateli a se subjekty, které mají připraveny investiční plány pro blízkou budoucnost, a umožní těmto investorům plánovat jejich činnost⁽⁵⁰⁾. Podrobné zmapování a důkladné konzultace tak nejen zajistí vysoký stupeň transparentnosti, ale slouží také jako základní nástroj pro vymezení bílých, šedých a černých oblastí⁽⁵¹⁾.

⁽⁴⁷⁾ Viz například rozhodnutí Komise N 473/07 – Itálie, Širokopásmové připojení pro Alto Adige, rozhodnutí Komise N 570/07 – Německo, Širokopásmové služby ve venkovských oblastech Bádenska-Würtemberska, rozhodnutí Komise N 131/05 – Spojené království, Projekt širokopásmového připojení FibreSpeed ve Walesu, rozhodnutí Komise N 284/05 – Irsko, Regionální širokopásmový program: fáze II a fáze III programu Metropolitan Area Networks (MAN), rozhodnutí Komise N 118/06 – Lotyšsko, Rozvoj širokopásmových komunikačních sítí ve venkovských oblastech a rozhodnutí Komise N 157/06 – Spojené království, Širokopásmový projekt Digitální region jižní Yorkshire.

⁽⁴⁸⁾ Viz například rozhodnutí Komise N 222/06 – Itálie, Podpora na překonání zaostávání v oblasti digitalizace na Sardinii, rozhodnutí Komise N 398/05 – Maďarsko, Daňové výhody pro rozvoj širokopásmových služeb a rozhodnutí Komise N 264/06 – Itálie, Širokopásmové služby ve venkovských oblastech v Toskánsku.

⁽⁴⁹⁾ Obvykle v rámci postupu podle čl. 1 odst. 2 části I protokolu 3 k Dohodě o Kontrolním úřadu a Soudním dvoru.

⁽⁵⁰⁾ Lze-li prokázat, že stávající provozovatelé neposkytlí veřejným orgánům smysluplné informace pro účely nutného zmapování, mohou tyto orgány vycházet z jakýchkoliv jim dostupných informací.

⁽⁵¹⁾ Viz například rozhodnutí Komise N 201/06 – Řecko, Rozvoj širokopásmového přístupu v oblastech s jeho nedostatečnou dostupností, rozhodnutí Komise N 264/06 – Itálie, Širokopásmové služby ve venkovských oblastech v Toskánsku, rozhodnutí Komise N 475/07 – Irsko, Vnitrostátní režim širokopásmových služeb (National Broadband Scheme, NBS) a rozhodnutí Komise N 115/08 – Německo, Širokopásmové připojení ve venkovských oblastech Německa.

- b) *Otevřené zadávací řízení*: Přístup založený na otevřeném zadávacím řízení zajišťuje transparentnost pro všechny investory, kteří se chtějí ucházet o realizaci subvencovaného projektu. Rovné a nediskriminační zacházení se všemi účastníky je nezbytnou podmínkou otevřeného zadávacího řízení. Otevřené zadávací řízení je metodou k minimalizaci možné výhody dané státní podporou, který současně omezuje selektivní povahu opatření, protože volba příjemce podpory není známa předem⁽⁵²⁾.
- c) *Ekonomicky nejvýhodnější nabídka*: Za účelem snížení výše přiznávané podpory by měl v otevřeném zadávacím řízení při obdobných, pokud ne identických kvalitativních podmínkách, účastník s nejnižší požadovanou podporou v zásadě získat více prioritních bodů v rámci celkového posouzení své nabídky⁽⁵³⁾. Tímto způsobem může stát ESVO zátěž spojenou se stanovením skutečně potřebné výše podpory přesunout na trh, a tak snížit informační asymetrii, která ve většině případů zvýhodňuje soukromé investory.
- d) *Technologická neutralita*: Vzhledem k tomu, že širokopásmové služby lze poskytovat pomocí mnoha různých typů síťové infrastruktury, založených na pevných (xDSL, kabelové sítě), bezdrátových (Wi-Fi, WiMAX), satelitních a mobilních technologiích, neměly by státy ESVO upřednostňovat konkrétní technologii či síťovou platformu, pokud nejsou s to doložit, že je to objektivně odůvodněné⁽⁵⁴⁾. Předkladatelé nabídek by měli mít právo navrhnout zajištění požadovaných širokopásmových služeb pomocí libovolné technologie nebo kombinace technologií, které považují za nejvhodnější.
- e) *Využití stávající infrastruktury*: Pokud je to možné, státy ESVO by měly předkladatele nabídek vybízet k využití dostupné stávající infrastruktury, aby se zabránilo zbytečnému zdvojování zdrojů a souvisejícímu plýtvání. Kvůli omezení hospodářského dopadu na stávající provozovatele sítí by tito provozovatelé měli dostat příležitost přispět k oznámenému projektu svou infrastrukturou. Tato podmínka by však neměla vést ke zvýhodnění stávajících provozovatelů, zvláště v případech, že třetí strany k této infrastruktuře nemusí mít přístup nebo vstupy, jež jsou nutné k tomu, aby mohl konkurovat stávajícímu provozovateli. Obdobně v případech šedých míst, u nichž je doloženo, že závislost na stávajícím provozovateli je součástí problému, může být nutné umožnit rozšíření hospodářské soutěže založené na vlastních zařízeních.
- f) *Velkoobchodní přístup*: Uložení povinnosti umožnit třetím stranám účinný velkoobchodní přístup k subvencované širokopásmové infrastruktuře je nezbytnou součástí každého státního opatření, kterým se financuje vybudování nové širokopásmové infrastruktury. Velkoobchodní přístup zejména umožňuje ostatním provozovatelům soutěžit s vítězným účastníkem zadávacího řízení (pokud ten působí i na maloobchodní úrovni), a tím posiluje možnosti volby a hospodářskou soutěž v oblastech, kterých se opatření týká, a současně brání vzniku regionálních monopolů na poskytování služeb. Účinný velkoobchodní přístup k subvencované infrastruktuře by měl být nabízen po dobu nejméně 7 let. Tato podmínka nezávisí na předchozí analýze trhu ve smyslu článku 7 směrnice 2002/21/ES (rámcová směrnice)⁽⁵⁵⁾. Pokud však na konci sedmiletého období označí podle platného předpisového rámce VRO provozovatele předmětné infrastruktury za operátora s významnou tržní silou na zvláštním dotčeném trhu, povinnost umožnit přístup se odpovídajícím způsobem prodlouží⁽⁵⁶⁾.
- g) *Srovnávací analýza cen*: Kvůli zajištění účinného velkoobchodního přístupu a minimalizaci možného narušení hospodářské soutěže je zásadně důležité zabránit nadměrně vysokým velkoobchodním cenám, nebo naopak stanovení predátorských cen či stlačování cen ze strany vítězného účastníka zadávacího řízení. Velkoobchodní ceny za přístup by měly vycházet z průměru zveřejněných (regulovaných) velkoobchodních cen, které jsou účtovány v jiných srovnatelných částech dané země nebo EHP, ve kterých probíhá intenzivnější hospodářská soutěž, nebo pokud uvedené zveřejněné ceny nejsou k dispozici, z cen, které byly již stanoveny či schváleny VRO pro dotčené trhy nebo služby. Tudíž v případech, že je již zavedena regulace *ex ante* (tj. v šedých místech), velkoobchodní ceny za přístup k dotované infrastruktuře by neměly být nižší než ceny za přístup stanovené VRO pro stejnou oblast. Srovnávací analýza je důležitým ochranným opatřením, protože díky ní státy ESVO nemusí předem podrobně stanovovat maloobchodní ceny ani velkoobchodní ceny za přístup a protože jim umožňuje zajistit, aby byly prostřednictvím udělené podpory napodobeny tržní podmínky existující na jiných, konkurenčních trzích se širokopásmovým připojením. Kritéria srovnávací analýzy by měla být jasně uvedena v zadávací dokumentaci.

⁽⁵²⁾ Viz například rozhodnutí Komise N 508/08 – Spojené království, Poskytování širokopásmových služeb v odlehlých oblastech Severního Irsku, rozhodnutí Komise N 475/07 – Irsko, Vnitrostátní režim širokopásmových služeb (National Broadband Scheme, NBS) a rozhodnutí Komise N 157/06 – Spojené království, Širokopásmový projekt Digitální region jižní Yorkshire.

⁽⁵³⁾ Pro účely určení ekonomicky nejvýhodnější nabídky by zadavatel měl předem vymezit váhu, kterou bude mít každé zvolené (kvalitativní) kritérium.

⁽⁵⁴⁾ Komise zatím jen v jednom případě souhlasila s tím, že je odůvodněné použití konkrétního technologického řešení: viz rozhodnutí Komise N 222/06 – Itálie, Podpora na překonání zaostávání v oblasti digitalizace na Sardinii. V uvedeném případě dospěla Komise k názoru, že vzhledem ke zvláštním okolnostem, totiž „topografii daného regionu, neexistenci kabelových sítí a potřebě maximalizovat přínosy podpory, se jeví, že použití technologie ADSL je vhodným technologickým řešením pro dosažení cílů projektu“, bod 45.

⁽⁵⁵⁾ Navíc pokud státy ESVO zvolí model řízení, v jehož rámci subvencovaná širokopásmová infrastruktura nabízí pouze velkoobchodní přístupové služby třetím stranám a nenabízí maloobchodní služby, pravděpodobné narušení hospodářské soutěže se dále omezí, protože takovým modelem řízení sítí je možné se vyhnout potenciálně složitým otázkám predátorských cen a skrytých forem diskriminace v přístupu.

⁽⁵⁶⁾ V tomto ohledu by VRO měl zohlednit možné přetrvávání zvláštních podmínek, které zpočátku odůvodňovaly poskytnutí podpory provozovateli předmětné infrastruktury.

- h) *Mechanismus zpětného získání (claw-back) pro zamezení nadměrným náhradám:* Aby se zajistilo, že vybranému účastníkovi zadávacího řízení nebudou vypláceny nadměrné náhrady v případě, že poptávka po širokopásmovém připojení v cílové oblasti vzroste nad předpokládanou úroveň, měly by státy ESVO do smlouvy s vítězným uchazečem zařadit mechanismus zpětných plateb⁽⁵⁷⁾. Vytvořením tohoto mechanismu lze následně a zpětně minimalizovat výši podpory, která se zpočátku považovala za potřebnou.

3 STÁTNÍ PODPORA PRO SÍTĚ NGA

3.1 Podpora rychlého zavádění sítí NGA

- (50) V současnosti začíná řada států ESVO věnovat pozornost podpoře širokopásmových sítí, které poskytují služby při velmi vysokých rychlostech připojení a podporují širokou škálu vyspělých konvergovaných digitálních služeb. Těmito sítěmi NGA jsou většinou sítě z optických vláken nebo vyspělé modernizované kabelové sítě, které mají zcela či z velké části nahradit stávající širokopásmové sítě z měděných vodičů nebo stávající kabelové sítě.
- (51) Sítě NGA jsou kabelové přístupové sítě sestávající zcela nebo zčásti z optických prvků, které dokážou poskytovat služby širokopásmového přístupu s vylepšenými vlastnostmi (jako je vyšší propustnost) ve srovnání se službami poskytovanými prostřednictvím stávajících sítí z měděných vodičů⁽⁵⁸⁾.
- (52) V podstatě jde o to, že sítě NGA budou nabízet takovou rychlost a kapacitu, že v budoucnosti umožní příjem obsahu s vysokým rozlišením, budou podporovat aplikace poskytované na vyžádání, které jsou náročné na šířku pásma, a zajistí pro podniky cenově dostupné symetrické širokopásmové připojení, které je v současnosti obvykle dostupné jen pro velké podniky. Celkově mohou sítě NGA přispět ke zdokonalení všech aspektů širokopásmové technologie a širokopásmových služeb.
- (53) Komise se již zabývala některými oznámeními o státní podpoře, která se týkala podpory zavádění sítí z optických vláken. Tyto případy zahrnovaly buď vybudování regionální „páteřní“ sítě NGA⁽⁵⁹⁾, nebo zajištění optického připojení jen pro omezený počet uživatelů z řad podniků⁽⁶⁰⁾.
- (54) Stejně jako u takzvané „první generace“, tj. zavedení základních širokopásmových sítí, odůvodňují státní, městské a regionální orgány svou podporu rychlému zavádění sítí z optických vláken na základě selhání trhu nebo cíle v oblasti soudržnosti. Jestliže se u budování základní širokopásmové infrastruktury státní zásahy v rozhodovací praxi Komise týkaly především venkovských komunit či oblastí (nízká hustota osídlení, vysoké kapitálové náklady) nebo hospodářsky zaostalých oblastí (nízká schopnost nakupovat služby), nyní se uvádí, že ekonomická stránka modelu sítí NGA od zavedení těchto sítí odrazuje nejen v řídké obydlených oblastech, ale také v některých městských zónách. Konkrétně se zdá, že hlavním problémem ovlivňujícím rychlé a rozsáhlé zavádění sítí NGA jsou náklady a v menší míře také hustota obyvatelstva⁽⁶¹⁾.
- (55) Opodstatněný tak může být přímý zásah veřejných orgánů s cílem zajistit, aby ze značných potenciálních vedlejších účinků sítí NGA na hospodářství měly prospěch i oblasti, které provozovatelé sítí nepovažují za rentabilní, a aby tyto oblasti nebyly postiženy novou digitální „propastí NGA“ kvůli absenci této sítě. Státy ESVO tedy mohou mít v úmyslu podpořit rozvoj sítí NGA v oblastech, kde by stávající provozovatelé širokopásmových sítí investovali do sítí NGA až za několik let, protože tyto oblasti nejsou tolik finančně atraktivní jako některé významné městské zóny. V určitých případech se mohou státy ESVO rozhodnout investovat samy nebo poskytnout finanční podporu soukromým provozovatelům, aby zajistily možnost připojení k síti NGA nebo urychlily jeho zavedení oproti předpokládanému termínu, a tak dosáhly co nejrychlejšího využití příležitostí v oblasti zaměstnanosti a dalších hospodářských příležitostí.
- (56) U každého veřejného zásahu, jehož cílem je podpořit zavedení nebo rychlejší zavedení sítě NGA, musí být zajištěna slučitelnost s pravidly státní podpory.

⁽⁵⁷⁾ Za výjimečných okolností, jejichž existenci musí oznamující stát ESVO náležitě doložit, by zřizování takového mechanismu pro velmi nízké částky podpory nebo malé jednorázové projekty založené na jednoduchých zásadách zadávání veřejných zakázek mohlo představovat neúměrnou zátěž pro orgány poskytující podporu, a Kontrolní úřad je tudíž nebude vyžadovat.

⁽⁵⁸⁾ V současné fázi rozvoje technologií a trhů se nezdá, že by symetrické širokopásmové služby s velmi vysokými rychlostmi bylo možné zajistit pomocí technologií satelitních nebo mobilních sítí, i když tato situace se může v budoucnosti změnit, zejména pokud jde o mobilní služby (případným nasazením technologií LTE (*Long Term Evolution*), které představují další významný krok ve vývoji mobilních radiokomunikací, bude teoreticky možné dosáhnout zvýšení maximálních rychlostí přenosu dat na 100 Mb/s směrem k uživateli a 50 Mb/s směrem od uživatele).

⁽⁵⁹⁾ Viz rozhodnutí Komise N 157/06 – Spojené království, Širokopásmový projekt Digitální region jižní Yorkshire a rozhodnutí Komise N 284/05 – Irsko, Regionální širokopásmový program: fáze II a fáze III programu Metropolitan Area Networks (MAN).

⁽⁶⁰⁾ Zatím pouze ve dvou případech (Appingedam a Amsterdam) byla státní podpora udělena na zavedení „přístupové“ sítě nové generace zajišťující optické připojení pro segment domácností.

⁽⁶¹⁾ Provozovatelé širokopásmových sítí uvádějí, že zavádění optických sítí je stále vysoce nákladnou a rizikovou investicí, s výjimkou oblastí s velkou hustotou obyvatelstva či velkým počtem podniků, kde již provozovatelé mají značnou zákaznickou základnu u širokopásmových služeb a tito zákazníci mohou být převedeni na vyšší rychlosti. V některých případech se uvádí, že náklady na zavedení sítí NGA a sítí z optických vláken jsou příliš vysoké vzhledem k předpokládaným výnosům, takže by na trh nevstoupili buď žádní soukromí poskytovatelé, nebo by jich na trh vstoupilo příliš málo.

3.2 Druhy veřejných zásahů

- (57) Státy ESVO si pro podporu či urychlení zavádění sítí NGA mohou zvolit různé úrovně zásahů na trhu. V tomto ohledu se ve vztahu ke státním zásahům v oblasti zavádění sítí NGA obdobně uplatní úvahy uvedené výše v odřezcích 2.2.1 a 2.2.2 (použití zásady investora v tržním hospodářství, vyrovnávací platby za závazek veřejné služby a kritéria podle rozsudku ve věci Altmark). V závislosti na povaze a účincích zvoleného zásahu může být podle pravidel státní podpory opodstatněný různý analytický přístup.
- (58) U oblastí, kde se očekává, že soukromí investoři v budoucnosti zavedou sítě NGA, mohou státy ESVO rozhodnout o přijetí souboru opatření k urychlení investičního cyklu a tím vybízet investory k dřívější realizaci jejich investičních plánů. Tato opatření nutně nemusí zahrnovat státní podporu ve smyslu čl. 61 odst. 1 Dohody o EHP. Vzhledem k tomu, že velká část nákladů na zavádění sítí z optických kabelů vzniká v souvislosti se stavebními a inženýrskými pracemi (například provádění výkopů, pokládání kabelů, instalace domovních rozvodů atd.), mohou se státy ESVO v souladu s předpisovým rámcem EHP pro elektronické komunikace například rozhodnout, že usnadní proces práva užívání nebo že provozovatelům sítí uloží povinnost koordinovat stavební práce či sdílet část infrastruktury⁽⁶²⁾. Podle stejné logiky mohou státy ESVO nařídit, že optické připojení musí být součástí veškeré nové výstavby (včetně nových vodovodních, energetických, dopravních či kanalizačních sítí) nebo budov.
- (59) Obdobně se mohou veřejné orgány rozhodnout, že provedou některé stavební práce (například výkopy na pozemcích ve veřejném vlastnictví či výstavbu vedení) s cílem umožnit a zrychlit instalaci vlastních síťových prvků dotčených provozovatelů. Provedené stavby by však neměly být určeny pro konkrétní odvětví, ale v zásadě by měly být otevřeny nejen pro provozovatele elektronických komunikací, nýbrž pro všechny potenciální uživatele (tj. společně zajišťujícím rozvod elektřiny, plynu, vody apod.). Pokud takovému veřejnému zásahu směřují k vytvoření nezbytných předpokladů umožňujících provozovatelům veřejných služeb instalovat vlastní infrastrukturu (zejména tím, že snižují jejich kapitálové náklady) bez diskriminace zvýhodňující určité odvětví nebo podnik, nespádají do působnosti čl. 61 odst. 1 Dohody o EHP.
- (60) Podobná opatření mohou přijmout také VRO s cílem zajistit rovný a nediskriminační přístup ke sloupům nebo sdílení vedení, které je ve vlastnictví poskytovatelů veřejných služeb nebo stávajících provozovatelů sítí.
- (61) Jak ukazuje rozhodovací praxe Komise v oblasti základního širokopásmového připojení, státní podporu pro širokopásmové sítě ve většině případů poskytují místní nebo regionální orgány, kterým jde buď o to, napravit stav nedostatečné dostupnosti širokopásmového připojení v regionu, nebo o zvýšení konkurenceschopnosti regionu dalším zlepšením dosavadního pokrytí širokopásmovým připojením a síťové konektivity. Pro dosažení těchto dvou cílů veřejné orgány zatím buď prostřednictvím zadávacího řízení zadávaly výstavbu a řízení širokopásmové infrastruktury ve veřejném vlastnictví, nebo finančně podporovaly budování širokopásmové sítě v soukromém vlastnictví⁽⁶³⁾.
- (62) V případě, že veřejné zásahy představují státní podporu ve smyslu čl. 61 odst. 1 Dohody o EHP, musí být oznámeny Kontrolnímu úřadu, který posoudí jejich slučitelnost se společným trhem podle uvedených vůdčích zásad v odřezcích 3.3 a 3.4⁽⁶⁴⁾.

3.3 Rozlišení mezi bílými, šedými a černými místy z hlediska sítí NGA

- (63) Jak je připomenuto v 38. bodu odůvodnění, slučitelnost státní podpory pro rozvoj tradičního širokopásmového připojení je posouzena pomocí rozlišení mezi bílými, šedými a černými místy. Kontrolní úřad soudí, že toto rozlišení má význam i pro posuzování slučitelnosti státní podpory pro sítě NGA podle čl. 61 odst. 3 písm. c) Dohody o EHP, avšak vyžaduje přesnější vymezení zohledňující specifika sítí NGA.

⁽⁶²⁾ Takováto opatření by neměla být zaměřena konkrétně na provozovatele elektronických komunikací, ale měla by platit bez rozdílu pro všechny provozovatele ve všech dotčených odvětvích (například včetně provozovatelů jiných veřejných služeb, jako jsou podniky zajišťující rozvod plynu, elektřiny či vody). Opatření týkající se výhradně provozovatelů elektronických komunikací by mohla představovat odvětvovou podporu, a tudíž by se na ně mohl vztahovat zákaz podle čl. 61 odst. 1 Dohody o EHP.

⁽⁶³⁾ Viz například rozhodnutí Komise N 157/06 – Spojené království, Širokopásmový projekt Digitální region jižní Yorkshire, rozhodnutí Komise N 201/06 – Řecko, Rozvoj širokopásmového přístupu na územích s jeho nedostatečnou dostupností, rozhodnutí Komise N 131/05 – Spojené království, Projekt širokopásmového připojení FibreSpeed ve Walesu, rozhodnutí Komise N 284/05 – Irsko, Regionální širokopásmový program: fáze II a fáze III programu Metropolitan Area Networks (MAN), rozhodnutí Komise N 381/04 – Francie, Projet de réseau de télécommunications haut débit des Pyrénées-Atlantiques, rozhodnutí Komise N 382/05 – Francie, Mise en place d'une infrastructure haut débit sur le territoire de la région Limousin (DORSAL), rozhodnutí Komise N 57/05 – Spojené království, Regionální podpora inovačního širokopásmového připojení ve Walesu a rozhodnutí Komise N 14/08 – Spojené království, Širokopásmové připojení ve Skotsku – rozšíření dosahu.

⁽⁶⁴⁾ Aniž by tím bylo dotčeno možné použití kapitoly o regionální podpoře, na kterou odkazuje 31. bod odůvodnění výše.

- (64) V této souvislosti je třeba mít na paměti, že v dlouhodobějším výhledu se předpokládá, že síť NGA nahradí stávající základní širokopásmové síť. Je pravděpodobné, že v míře, v jaké mají síť NGA jinou síťovou architekturu, která nabízí podstatně kvalitnější širokopásmové služby, než jaké jsou k dispozici dnes, a poskytují služby, které současné širokopásmové síť nepodporují, se budou v budoucnosti objevovat významné rozdíly mezi oblastmi, které budou pokryty sítěmi NGA, a těmi, které pokryty nebudou⁽⁶⁵⁾.
- (65) V současnosti některé vyspělé základní širokopásmové síť (například ADSL 2+⁽⁶⁶⁾) také do určité míry podporují některé druhy širokopásmových služeb, které budou v blízké budoucnosti nejspíše nabízeny prostřednictvím sítí NGA (jako jsou základní služby „triple play“). Aniž je dotčeno zavedení regulace *ex ante*, je ovšem třeba podotknout, že se mohou objevit nové produkty nebo služby, které nebudou nahraditelné ani na straně nabídky, ani na straně poptávky a které budou vyžadovat rychlost širokopásmového připojení překračující fyzikální horní mez základní širokopásmové infrastruktury.
- (66) Pro účely posuzování státní podpory pro síť NGA by se proto oblast, kde tyto síť v současnosti neexistují a kde ani není pravděpodobné, že by byly v blízké budoucnosti vybudovány a uvedeny do plného provozu soukromými investory, měla pokládat za „bílé místo z hlediska NGA“⁽⁶⁷⁾. V této souvislosti by se obratem „v blízké budoucnosti“ mělo rozumět období tří let⁽⁶⁸⁾. Pokud lze doložit, že soukromí investoři nemají v plánu zavádět síť NGA v nadcházejících třech letech, měly by mít veřejné orgány za určitých podmínek právo zasáhnout za účelem řešení otázek sociální soudržnosti, regionálního rozvoje nebo selhání trhu. Investiční úsilí plánované soukromými investory by mělo být takové, aby zaručovalo, že bude učiněn v období tří let přinejmenším značný pokrok v oblasti pokrytí s tím že k dokončení plánované investice dojde v přiměřeném časovém rámci poté (v závislosti na zvláštěnostech každé oblasti a projektu). Použití delšího časového horizontu by nebylo vhodné, protože by mohlo ohrozit zájmy regionů s nedostatečnou dostupností příslušných služeb ve srovnání s jinými částmi země, kde jsou služby těchto vyspělých širokopásmových sítí dostatečně dostupné. Veřejné orgány mohou požadovat předložení obchodního plánu spolu s podrobným kalendářem zavádění a rovněž důkaz o odpovídajícím financování nebo jiný druh potvrzení, které by mohl doložit hodnověrný a reálný charakter plánované investice provozovatele soukromých sítí.
- (67) Obdobně by se oblast měla považovat za „šedé místo z hlediska NGA“, jestliže v ní existuje nebo se v nadcházejících třech letech bude budovat pouze jedna síť NGA a žádný provozovatel zde v nadcházejících třech letech neplánuje zavedení další sítě NGA⁽⁶⁹⁾. Při posuzování otázky, zda by v dané oblasti mohli jiní investoři vybudovat další síť NGA, je třeba brát v potaz veškerá stávající regulační nebo legislativní opatření, která mohla snížit překážky pro zavádění takovýchto sítí (přístup k vedení, sdílení infrastruktury apod.).
- (68) Pokud v dané oblasti existuje nebo se v nadcházejících třech letech bude budovat více než jedna síť NGA, oblast je třeba v zásadě považovat za „černé místo z hlediska NGA“⁽⁷⁰⁾.

3.4 Posouzení slučitelnosti

- (69) Jak je uvedeno v bodech 64 a 65, přestože jsou síť NGA kvalitativně mnohem vyspělejší než stávající tradiční širokopásmové síť založené na měděných vodičích, bude Kontrolní úřad při posuzování slučitelnosti státní podpory pro zavedení sítě NGA s pravidly státní podpory zkoumat také její účinky na stávající širokopásmové síť vzhledem k míře nahrazení, která se v současnosti jeví u širokopásmových služeb nabízených jak prostřednictvím tradičních širokopásmových sítí, tak prostřednictvím sítí NGA. Kromě toho Kontrolní úřad při posuzování slučitelnosti státní podpory pro síť NGA provede rovněž ověření vyváženosti (viz 33. bod odůvodnění). Konkrétně při posuzování přiměřené povahy oznámeného opatření bude Kontrolní úřad zkoumat, zda jsou splněny podmínky uvedené v 49. bodu odůvodnění (podrobné zmapování a analýza pokrytí, otevřené zadávací řízení, ekonomicky nejvýhodnější

⁽⁶⁵⁾ Jestliže dnes rozdíly mezi oblastí, kde je k dispozici pouze úzkopásmový (vytáčený) internet, a oblastí se širokopásmovým připojením znamenají, že první z nich považujeme za bílé místo, měla by být obdobně za bílé místo považována i oblast, která postrádá širokopásmovou infrastrukturu nové generace, i když v ní může existovat jedna základní širokopásmová infrastruktura.

⁽⁶⁶⁾ ADSL 2+ rozšiřuje kapacitu základní sítě ADSL tak, že lze dosáhnout maximální šířky pásma až 24 Mb/s.

⁽⁶⁷⁾ Bílým místem z hlediska NGA může být oblast, kde neexistuje žádná základní širokopásmová infrastruktura (tradiční bílé místo), oblast, kde působí pouze jeden poskytovatel základního širokopásmového připojení (tradiční šedá oblast), i oblast, kde působí několik poskytovatelů základního širokopásmového připojení (tradiční černá oblast). Jak je vysvětleno v oddílu 3.4, za uvedených různých okolností se pro slučitelnost státní podpory pro rozvoj širokopásmového připojení vyžaduje splnění různých podmínek.

⁽⁶⁸⁾ Toto období podle všeho odpovídá průměrné době potřebné pro vybudování přístupové sítě nové generace pokrývající město. V této souvislosti by měl být provozovatel schopen prokázat, že v nadcházejícím období tří let provede nezbytné investice do infrastruktury tak, aby byla do konce tohoto období pokryta podstatná část daného území a dotčeného obyvatelstva.

⁽⁶⁹⁾ Šedým místem z hlediska NGA může být oblast, kde a) kromě sítě NGA neexistuje žádná jiná základní širokopásmová infrastruktura, i b) oblast, kde také působí jeden nebo více poskytovatelů základního širokopásmového připojení (kterou lze považovat za tradiční šedé nebo černé místo). Jak je vysvětleno v oddílu 3.4, za uvedených různých okolností se pro slučitelnost státní podpory pro rozvoj širokopásmového připojení vyžaduje splnění různých podmínek.

⁽⁷⁰⁾ Černým místem z hlediska NGA může být také oblast s jedním poskytovatelem širokopásmového připojení (tradiční šedé místo) nebo několika poskytovateli (tradiční černé místo). Jak je vysvětleno níže, za uvedených různých okolností se pro slučitelnost státní podpory pro rozvoj širokopásmového připojení vyžaduje splnění různých podmínek.

nabídka, technologická neutralita, využití stávající infrastruktury, povinnost otevřeného velkoobchodního přístupu, srovnávací analýza a mechanismus zpětného získání). Níže uvedené body však mají zvláštní význam v rámci posuzování sítí NGA.

3.4.1 Bílá místa z hlediska NGA: podpora pro zavádění sítí NGA v oblastech s jejich nedostatečnou dostupností

- (70) Stejně jako u základních širokopásmových služeb bude Kontrolní úřad za předpokladu, že státy ESVO splní určitý soubor podmínek (viz body 49 a 69), považovat za slučitelná s pravidly státní podpory podle Dohody o EHP opatření podporující zavádění sítí NGA v oblastech, kde nyní neexistuje žádná širokopásmová infrastruktura nebo kde stávající provozovatelé širokopásmového připojení zavádění sítí NGA nepokládají za rentabilní.
- (71) V bílých místech z hlediska NGA, na kterých již existuje jedna základní širokopásmová síť (tradiční šedé oblasti), je udělení podpory pro síť NGA podmíněno tím, že dotčený stát ESVO prokáže, že i) širokopásmové služby poskytované prostřednictvím uvedené sítě nedostatečně uspokojují potřeby občanů a podniků v dotčené oblasti (rovněž s přihlédnutím k případné budoucí modernizaci) a ii) stanovených cílů není možné dosáhnout prostředky méně narušujícími hospodářskou soutěž (včetně regulace *ex ante*).

3.4.2 Šedá místa z hlediska NGA: potřeba podrobnější analýzy

- (72) U oblastí, kde jeden soukromý investor již vybuvoval síť NGA, případně připravuje její vybudování v příštích třech letech (viz rovněž 66. bod odůvodnění), ale žádný soukromý investor zde v nadcházejících třech letech neplánuje zavést druhou síť NGA, bude Kontrolní úřad muset provést podrobnější analýzu, aby mohl ověřit slučitelnost státního zásahu v takové oblasti s pravidly státní podpory. Státní zásahy v takovýchto oblastech jsou totiž spojeny s rizikem vytěsnění stávajících investorů a narušení hospodářské soutěže.
- (73) Aby mohl Kontrolní úřad zásah prohlásit za slučitelný, měly by být státy ESVO schopny prokázat za prvé, že stávající nebo plánovaná síť NGA není nebo nebude dostatečná k uspokojení potřeb občanů a podniků v dotčených oblastech, a zadruhé, že stanovených cílů nelze dosáhnout prostředky méně narušujícími hospodářskou soutěž (včetně regulace *ex ante*). V rámci svého podrobného posouzení bude Kontrolní úřad zejména zkoumat, zda:
- a) na trhu existují celkově nepřiměřené podmínky, a to mimo jiné posouzením úrovně aktuálních cen širokopásmového připojení k síti NGA, druhu služeb nabízených uživatelům z řad domácností a podniků a podmínek, které jsou s nimi spojovány, a zda existuje nebo se pravděpodobně objeví poptávka po nových službách, kterou stávající síť NGA nedokáže uspokojit;
  - b) vzhledem neexistenci regulace *ex ante* uložené ze strany VRO není třetím stranám nabízen účinný přístup k síti nebo jsou podmínky přístupu nepřívznivé pro účinnou hospodářskou soutěž;
  - c) celkové překážky vstupu brání možnému vstupu jiných investorů do sítí NGA na trh;
  - d) byla již instalovaná síť NGA vybudována na základě přednostního využití vedení nebo přednostního přístupu k vedení, k němuž ostatní provozovatelé sítí nemají přístup či s nimi není sdíleno;
  - e) nebylo uvedené problémy možné vyřešit přijetím opatření ani uložením nápravných opatření vůči stávajícímu poskytovateli sítě ze strany příslušného vnitrostátního regulačního orgánu nebo orgánu pro hospodářskou soutěž.

3.4.3 Černá místa z hlediska NGA: státní zásah není zapotřebí

- (74) Pokud jde o oblasti, kde již existuje více než jedna síť NGA nebo kde soukromí investoři zavádějí konkurenční síť NGA, bude mít Kontrolní úřad za to, že státní podpora pro další, veřejně financovanou konkurenční síť NGA pravděpodobně vážně naruší hospodářskou soutěž, a je tudíž neslučitelná s pravidly státní podpory.

3.4.4 Zvláštní případ stávajících černých míst (z hlediska základního širokopásmového připojení): některá další ochranná opatření

- (75) U tradičních černých míst, tedy oblastí, kde jsou stávající širokopásmové služby poskytovány prostřednictvím konkurenčních širokopásmových infrastruktur (xDSL a kabelové sítě), Kontrolní úřad soudí, že by stávající provozovatelé sítí měli mít motivaci modernizovat své současné tradiční širokopásmové sítě na velmi rychlé sítě NGA, na které by mohli převést své stávající zákazníky. V takovýchto oblastech by v zásadě neměl být nutný žádný další státní zásah.

- (76) Stát ESVO ovšem může tento argument vyvrátit prokázáním skutečnosti, že stávající provozovatelé základních širokopásmových sítí nemají v plánu investovat do sítí NGA v nadcházejících třech letech, a to mimo jiné například doložením neuspokojivého historického vývoje investic, které stávající investoři do sítí provedli v posledních letech při modernizaci své širokopásmové infrastruktury za účelem zvyšování rychlosti v reakci na požadavky uživatelů. V takovém případě bude státní podpora pro zavedení sítí NGA předmětem podrobné analýzy podle 73. bodu odůvodnění a bude muset splňovat soubor podmínek, které jsou podrobněji popsány v oddílu 3.4.5.

3.4.5 Forma opatření a nutnost omezit narušení hospodářské soutěže

- (77) Podle stejné politiky, která se uplatňuje u zavádění základních širokopásmových sítí, může i státní podpora ve prospěch zavedení sítí NGA představovat vhodný a opodstatněný nástroj, je-li splněno několik základních podmínek. S výjimkou bílých míst z hlediska NGA, která jsou současně bílými místy z hlediska základního širokopásmového připojení (u nichž nejsou nutné žádné dodatečné požadavky), má Kontrolní úřad za to, že kromě ochranných opatření uvedených v oddíle 2.3.3, a zejména v 49. bodu odůvodnění (podrobné zmapování a analýza pokrytí, otevřené zadávací řízení, ekonomicky nejvýhodnější nabídka, technologická neutralita, využití stávající infrastruktury, povinnost otevřeného velkoobchodního přístupu, srovnávací analýza a mechanismus zpětného získání) je třeba splnit ještě tyto podmínky:
- Výměnou za obdrženu státní podporu by měl být její příjemce povinen poskytovat účinný velkoobchodní přístup třetím stranám po dobu alespoň sedmi let. Uložená povinnost umožňovat přístup by zejména měla zahrnovat také právo využívat vedení nebo rozvodné skříňě tak, aby měly třetí strany přístup nejen k aktivní, ale také k pasivní infrastruktuře. Tímto požadavkem nejsou dotčeny žádné obdobné regulační povinnosti, které může uložit VRO na zvláštním dotčeném trhu za účelem podpory účinné hospodářské soutěže nebo opatření přijatá po uplynutí uvedené lhůty⁽⁷¹⁾. Povinnost „otevřeného přístupu“ je tím důležitější, že je třeba řešit dočasné nahrazování mezi službami nabízenými stávajícími provozovateli ADSL a těmi, které jsou nabízeny provozovateli budoucích sítí NGA. Povinnost otevřeného přístupu zajistí, aby provozovatelé ADSL mohli převést své zákazníky do sítí NGA, jakmile bude subvencovaná síť dokončena, a tedy aby mohli začít s plánováním vlastních budoucích investic bez reálného konkurenčního znevýhodnění.
  - Kromě toho by státy ESVO měly stanovení podmínek pro velkoobchodní přístup k síti konzultovat s příslušným VRO. Od VRO se očekává, že budou v budoucnosti nadále buď provádět regulaci *ex ante*, nebo velmi pozorně sledovat podmínky hospodářské soutěže na celém trhu se širokopásmovým připojením a v případě potřeby ukládat nezbytná nápravná opatření podle použitelného předpisového rámce. Tím, že budou státy ESVO vyžadovat, aby byly podmínky přístupu schvalovány nebo stanovovány VRO podle použitelných pravidel EHP, zajistí, že na všech trzích se širokopásmovým připojením určených dotčeným VRO, budou uplatňovány ne-li stejné, tak alespoň velmi podobné podmínky přístupu.
  - Navíc bez ohledu na to, jaký typ architektury sítí NGA bude podporován prostřednictvím státní podpory, měla by umožňovat účinné a úplné zpřístupnění účastnického vedení a vyhovovat všem různým druhům přístupu, jež žadatelé o přístup mohou žádat (avšak včetně nejen přístupu k vedení, vláknu a bitovému toku). V tomto ohledu je vhodné uvést, že architektura s kabely s větším počtem optických vláken (*multiple fibre*) umožňuje žadatelům o přístup, aby nabízeli vysokorychlostní širokopásmové služby zcela nezávisle na sobě, a proto je výhodná pro dlouhodobě udržitelnou hospodářskou soutěž. Nadto zavádění NGA sítí založených na kabely s více vlákny podporuje obojí topologie jak přímé spojení mezi dvěma body (*point-to-point*), tak mezi bodem a více body (*point-to-multipoint*), a je tudíž neutrální z technologického hlediska.

4 ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

- (78) Tato kapitola se použije od prvního dne po jejím přijetí.
- (79) Kontrolní úřad tuto kapitolu přezkoumá v souladu s budoucími revizemi příslušného sdělení Komise – Pokyny Společensví k použití pravidel státní podpory ve vztahu k rychlému zavádění širokopásmových sítí ze strany Komise.

⁽⁷¹⁾ V tomto ohledu by se mělo zohlednit možné přetrvávání zvláštních tržních podmínek, které zpočátku odůvodňovaly poskytnutí podpory provozovateli předmětné infrastruktury.